



พื้นที่ชุ่มน้ำ และการจัดทำข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ  
กรณีศึกษา อ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์



โดย ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 2 ศรีสะเกษ  
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 5 กรมทรัพยากรน้ำ  
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



พื้นที่ชุ่มน้ำ และการจัดทำข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ  
กรณีศึกษา อ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์



โดย ส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ 2 ศรีสะเกษ  
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 5 กรมทรัพยากรน้ำ  
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

## พื้นที่ชุ่มน้ำประเทศไทย

### พื้นที่ชุ่มน้ำ คือ อะไร

ตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ หรือ อนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) ในมาตรา 1.1 และ มาตรา 2.1 กล่าวว่า "พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) หมายถึง พื้นที่แหล่งน้ำทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขังหรือน้ำท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่ง และน้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม รวมไปถึงชายฝั่งทะเล และที่ในทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุด มีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน 6 เมตร"

ดังนั้นพื้นที่ซึ่งมีลักษณะจัดได้ว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ จึงรวมถึง ห้วย หนอง คลอง บึง บ่อ กระพัง (ตระพัง) บาราย แม่น้ำ ลำธาร แคว หนอง ชานคลอง ฝิ่งน้ำ สบธาร สระ ทะเลสาบ แอ่งลุ่ม กุด ทุ่ง กว๊าน มาบป่ง ทาม สบูน แก่ง น้ำตก หาดหิน หาดกรวด หาดทราย หาดโคลน หาดเลน ชายทะเล ชายฝั่ง ทะเล พืดหินปะการัง แหล่งหญ้าทะเล แหล่งสาหร่ายทะเล คุ้ง อ่าว ดินดอนสามเหลี่ยม ชองแคบ ชะวากทะเล ตะกาด หนองน้ำกร่อย ป่าพรุ ป่าเลน ป่าชายเลน ป่าโกงกาง ป่าจาก ป่าแสม รวมทั้งนาข้าว นาเกลือ นาเกลือ บ่อปลา อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

### พื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลัก ดังนี้

1. พื้นที่ชุ่มน้ำทางทะเล และชายฝั่งทะเล (Marine and Coastal Wetlands) ได้แก่ เกาะ หาดหิน แนวปะการังชายฝั่ง หญ้าทะเล หาดทราย แหล่งน้ำกร่อย หาดโคลน หาดเลน ชายทะเล คุ้ง อ่าว ดินดอนสามเหลี่ยม ปากแม่น้ำ ชะวากทะเล ป่าชายเลน ป่าโกงกาง และป่าชายหาด เป็นต้น
2. พื้นที่ชุ่มน้ำภายในแผ่นดินใหญ่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Inland Wetlands) ได้แก่ ห้วย หนอง คลอง บึง บ่อ กระพัง แม่น้ำ ลำธาร แคว หนอง ชานคลอง ฝิ่งน้ำ สบธาร สระ ทะเลสาบ แอ่ง ลุ่มกุด ทุ่ง กว๊าน ป่าบึง ป่าทาม พรุ สบูน น้ำตก แก่ง เป็นต้น
3. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น (Human-made Wetlands) ได้แก่ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ นาข้าว นาเกลือ สระน้ำ บ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่เกษตรกรรมแบบมีน้ำท่วมถึงแบบถาวรและชั่วคราว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำฟาร์ม และคลองส่งน้ำต่าง ๆ เป็นต้น

### เกณฑ์การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ใช้เกณฑ์การจำแนกภายใต้มาตรา 2 ของอนุสัญญาพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยเกณฑ์ดังกล่าวมี 4 ข้อ คือ เกณฑ์สำหรับประเมินคุณค่าของพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นตัวแทนหรือที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เกณฑ์ทั่วไปสำหรับการใช้พืชและสัตว์ในการจำแนกนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญ เกณฑ์เฉพาะสำหรับการใช้น้ำในการจำแนกนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญ และเกณฑ์เฉพาะสำหรับการใช้พันธุ์ปลาในการจำแนกพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญ
2. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ 3 ข้อ คือ เกณฑ์สำหรับประเมินคุณค่าของพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นตัวแทนหรือที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เกณฑ์ทั่วไปสำหรับการใช้พืชและสัตว์ในการจำแนกนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญ และเกณฑ์ที่ประเมินจากสถานภาพทางกฎหมายและการจัดการ

3. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ 2 ข้อ คือ เกณฑ์ที่ประเมินจาก สถานภาพทางกฎหมายและการจัดการ และเกณฑ์ที่ประเมินจากความสำคัญที่มีต่อท้องถิ่น

### อนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) คืออะไร

อนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) หรืออนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่าง ประเทศ ได้ถูกกำหนดและตั้งชื่อตามชื่อสถานที่จัดให้มีการประชุมเพื่อรับรองอนุสัญญาเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 ณ เมืองแรมซาร์ ประเทศอิหร่าน เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษา อนุรักษ์ และยับยั้งการสูญหายของพื้นที่ชุ่มน้ำทั่วโลก รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2518 และเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของ พื้นที่ชุ่มน้ำ จึงได้กำหนดให้ทุกวันที่ 2 กุมภาพันธ์ของทุกปีเป็นวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (World Wetlands Day) ประเทศไทยได้เข้าร่วมภาคีอนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) ในลำดับที่ 110 เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2541

ดังนั้น พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ หรือแรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) จึงหมายถึง พื้นที่ชุ่มน้ำของ ประเทศไทยที่มีคุณสมบัติทางนิเวศวิทยา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของอนุสัญญาพื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น เป็นพื้นที่ที่หาได้ ยาก มีลักษณะพิเศษเฉพาะ เป็นแหล่งรวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่มี สถานภาพหรือมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ หรือมีภาวะถูกคุกคามในระดับโลก และได้รับการบรรจุในทะเบียนพื้นที่ ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญา

### ทะเบียนรายชื่อพื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สำรวจและพบว่าประเทศไทยมีพื้นที่ชุ่มน้ำ ประกอบด้วยป่าชายเลน ป่าพรุ หนอง บึง สบู่ ทะเลสาบและ แม่น้ำกระจายอยู่ทั่วประเทศ คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 22.88 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.75 ของพื้นที่ประเทศ ไทย โดยแบ่งกลุ่มตามลำดับความสำคัญตามอนุสัญญาแรมซาร์ได้ ดังนี้

1. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับระหว่างประเทศ (Ramsar Sites) 15 แห่ง
2. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ 69 แห่ง
3. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ 47 แห่ง
4. พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น จำนวน 36,408 แห่ง (กอน.ทณ., พ.ย.2565)

| ที่ | ชื่อพื้นที่ชุ่มน้ำ                                                      | จังหวัด         | พื้นที่ (ไร่) | ลำดับที่ | ประกาศขึ้นทะเบียน |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------|----------|-------------------|
| 1   | พรุควนชีเลี้ยง                                                          | พัทลุง          | 3,085         | 948      | 13 กันยายน 2541   |
| 2   | เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบึงโขงหลง                                         | บึงกาฬ          | 13,837.50     | 1028     | 5 กรกฎาคม 2544    |
| 3   | ดอนหอยหลอด                                                              | สมุทรสงคราม     | 546,875       | 1099     | 5 กรกฎาคม 2544    |
| 4   | ปากแม่น้ำกระบี่                                                         | กระบี่          | 133,120       | 1100     | 5 กรกฎาคม 2544    |
| 5   | เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย                                             | เชียงราย        | 2,712.50      | 1101     | 5 กรกฎาคม 2544    |
| 6   | เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนสุดาฯ (พรุโต๊ะแดง) | นราธิวาส        | 125,625       | 1102     | 5 กรกฎาคม 2544    |
| 7   | อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง - ปากแม่น้ำตรัง | ตรัง            | 515,745       | 1182     | 14 สิงหาคม 2545   |
| 8   | อุทยานแห่งชาติแหลมสน - ปากแม่น้ำกระบี่ - ปากคลองกะเปอร์                 | ระนอง           | 677,625       | 1183     | 14 สิงหาคม 2545   |
| 9   | อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง                                           | สุราษฎร์ธานี    | 63,750        | 1184     | 14 สิงหาคม 2545   |
| 10  | อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา                                                 | พังงา           | 250,000       | 1185     | 14 สิงหาคม 2545   |
| 11  | อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด                                             | ประจวบคีรีขันธ์ | 43,074        | 2236     | 14 มกราคม 2551    |
| 12  | กุตทิ้ง                                                                 | บึงกาฬ          | 16,500        | 1926     | 19 มิถุนายน 2552  |

## พื้นที่ชุ่มน้ำ ที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Sites) 15 แห่ง ของประเทศไทย



### พื้นที่ชุ่มน้ำในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 5

สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 5 มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การจัดสรรน้ำ การใช้น้ำ การป้องกันและบรรเทาความเสียหาย อันเกิดจากทรัพยากรน้ำในพื้นที่รับผิดชอบ 4 จังหวัดประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ ซึ่งมีพื้นที่ชุ่มน้ำในที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

- 1.พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ 5 แห่ง คือ 1) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก 2) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด 3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำสนามบิน 4) ลำปลายมาศ และ 5) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
- 2.พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ 3 แห่ง คือ 1) แม่น้ำมูลและบึงทาม 2) สบแม่แม่น้ำมูลชี และ 3) อุทยานแห่งชาติทับลาน

3.พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น จำนวน 10,765 แห่ง (กอน.ทน., พ.ย.2565)

แต่หากพิจารณาเป็นรายพื้นที่จังหวัดจะสามารถจำแนกข้อมูลได้ดังนี้

| จังหวัด    | พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ                                                                                                             | พื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ                | พื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น<br>จำนวน (แห่ง) |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------|
| นครราชสีมา | อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่                                                                                                                   | อุทยานแห่งชาติทับลาน                   | 3,243                                       |
| บุรีรัมย์  | เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก<br>เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด<br>เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำสนามบิน<br>ลำปลายมาศ | แม่น้ำมูลและบึงทาม                     | 2,210                                       |
| สุรินทร์   | -                                                                                                                                       | แม่น้ำมูลและบึงทาม                     | 3,001                                       |
| ศรีสะเกษ   | -                                                                                                                                       | สบแม่แม่น้ำมูลชี<br>แม่น้ำมูลและบึงทาม | 2,311                                       |
| รวม        | 5 แห่ง                                                                                                                                  | 3 แห่ง                                 | 10,765                                      |

ที่มา : กองอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ พฤศจิกายน 2565

**โครงสร้างของเอกสารข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสาธารณะและพื้นที่ชุ่มน้ำ  
กรณีศึกษา อ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์**

ห้วยลำพอก มีต้นกำเนิดจากเชิงเขาพนมดงรักในท้องที่อำเภอกาบเชิง ไหลผ่านอำเภอสังखะที่ตำบลกระเทียม ผ่านท้องที่อำเภอลำดวน เรียก "ห้วยกำโพก" เข้าเขตอำเภอศีขรภูมิที่ตำบลตรมไพร เรียก"ห้วยลำพอก"ไหลเข้า ตำบลจารพัต ตำบลระแงง ลงอ่างเก็บน้ำลำพอกที่ตำบลยาง ไหลออกท้ายอ่าง ระหว่างตำบลยาง กับ ตำบลกุดหวาย เข้าเขตอำเภอสำโรงตาป ไหลไปรวมกับห้วยทับทัน ที่บ้านกุดจี่ว ตำบลหมื่นศรี อำเภอสำโรงตาป กันเขต จังหวัดสุรินทร์กับจังหวัดศรีสะเกษ อ่างเก็บน้ำลำพอก เป็นสถานที่กักเก็บน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ในน้ำแล้งและน้ำฝน มีความหลากหลายทางด้านระบบนิเวศ เหมาะต่อการพักผ่อนหย่อนใจ

**1. ข้อมูลที่ตั้ง และระบบลุ่มน้ำ**

- ชื่อแหล่งน้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยลำพอก
- ที่ตั้ง บ้านยาง ตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
- สถานะความสำคัญ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น
- พื้นที่อนุรักษ์ ไม่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำในเขตอนุรักษ์
- เนื้อที่ มีพื้นที่ 7,375 ไร่ สภาพพื้นที่ทั่วไปแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นพื้นน้ำและส่วนที่เป็นพื้นที่ลุ่ม ทุ่งโล่ง
- พิกัดภูมิศาสตร์ 14.936598, 103.842754
- อาณาเขต
  - ทิศเหนือ จดบ้านตาพรหม หมู่ที่ 4 ตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
  - ทิศตะวันออก จดโรงเรียนบ้านโคกสนวน ตำบลกุดหวาย อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
  - ทิศใต้ จดวัดบ้านสตียสามัคคีบำรุง ตำบลกุดหวาย อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
  - ทิศตะวันตก บ้านระเวียง หมู่ที่ 6 ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
- ความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 130 - 150 เมตร
- แม่น้ำสายหลัก แม่น้ำมูล ลุ่มน้ำสาขา ห้วยทับทัน
- ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย (ปี 2565) ประมาณ 90 มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยราย 13,000,000 ลูกบาศก์เมตร
- ความจุกักเก็บน้ำได้ประมาณ 14,535,000 ลูกบาศก์เมตร
- ความลึกเฉลี่ย 3 - 3.5 เมตร
- การประกาศเขตคุ้มครอง/อนุรักษ์ ไม่อยู่ในเขตคุ้มครองหรือเขตอนุรักษ์

## 2. แผนงาน/โครงการที่ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ และโครงการสำคัญในพื้นที่

1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำอ่างเก็บน้ำลำห้วยพอกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยาง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยการขุดลอกกันเขตอ่างเก็บน้ำลำห้วยพอก ระยะทาง 16.83 กิโลเมตร กว้าง 10 เมตร ลึก 2.50 เมตร ดำเนินการโดยกรมชลประทาน

2) แผนงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ

- โครงการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำลำห้วยพอก (แผนปี 2565-2569) โดยสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ 8 กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง กรมชลประทาน งบประมาณรวม 580 ล้านบาท ซึ่งเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะเพิ่มปริมาณกักเก็บจากเดิม 14,535,000 ลูกบาศก์เมตร เป็น 20,535,000 ลูกบาศก์เมตร โดยดำเนินการในเขตพื้นที่ตำบลยาง

## 3. ความสำคัญ และการใช้ประโยชน์

- 1) เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ตั้งอยู่ในเขตอนุรักษ์
- 2) เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของนกน้ำ สัตว์น้ำ และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์ป่าที่อาศัยในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นสัตว์ป่าจำพวกนก
- 3) เป็นแหล่งทรัพยากรที่ชุมชนโดยรอบสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ได้
- 4) เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลยาง และน้ำเพื่อการชลประทาน
- 5) เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ มีหาดทรายเทียมให้นักท่องเที่ยวได้ชม และศึกษาธรรมชาติ

## 4. ข้อมูลพื้นฐาน

### 4.1 ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ในลุ่มน้ำมูล และเป็นลำน้ำสาขาของห้วยทับทัน มีพื้นที่รวม 7,375 ไร่ โดยมี

### 4.2 ลักษณะภูมิอากาศ

ในบริเวณอ่างเก็บน้ำลำห้วยพอก ตั้งอยู่ในเขตอีสานใต้ เป็นพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำมูล ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของห้วยทับทัน จัดอยู่ในภูมิภาคแบบมรสุมเขตร้อน โดยมีระยะช่วงฤดูฝนสลับกันช่วงอากาศแห้งแล้ง ซึ่งแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน อุณหภูมิระหว่าง 34.2 - 39.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเดือนเมษายน 41.7 องศาเซลเซียส ในฤดูหนาวอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 13.2 - 14.2 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย ประมาณ 90 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 70% ลักษณะภูมิอากาศจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในแถบของลมมรสุมเขตร้อน ลักษณะของลมฟ้าอากาศและปริมาณน้ำฝน จะขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมเป็นสำคัญ ลมมรสุมที่พัดผ่าน คือ

- 1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดจากมหาสมุทรอินเดียเข้าสู่บริเวณภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้เกิดฝนตก แต่จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับปริมาณน้ำฝนจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีเทือกเขาพนมดงรักกั้นอยู่ ปริมาณน้ำฝนส่วนใหญ่มาจากอิทธิพลของลมพายุในทะเล

2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดจากแคว้นไซบีเรียและทางตอนเหนือของประเทศจีนทำให้เกิดความหนาวเย็นและความแห้งแล้งโดยทั่วไป โดยเฉพาะจังหวัดบุรีรัมย์ได้รับผลกระทบค่อนข้างสูง ฤดูกาลในจังหวัดสุรินทร์ มี 3 ฤดู ในแต่ละฤดูจะมีช่วงเวลาไม่คงที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ และอิทธิพลของลมมรสุมเป็นหลัก แต่โดยทั่วไป พอสรุปได้ดังนี้

ฤดูร้อน อยู่ระหว่างช่วงเดือนกุมภาพันธ์ หรือมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อน อบอ้าว และร้อนจัดมากในบางช่วง ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งโดยทั่วไป

ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม หรือมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม ปริมาณน้ำฝนไม่แน่นอนบางปีฝนมาก บางปีฝนน้อย ขึ้นอยู่อิทธิพลของลมมรสุมและลมพายุดีเปรสชันในทะเลจีนใต้

ฤดูหนาว อยู่ระหว่างช่วงเดือนตุลาคม หรือพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม ความหนาวเย็นในแต่ละปีขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและร่องความกดอากาศต่ำจากประเทศจีน โดยทั่วไป จังหวัดสุรินทร์มีลักษณะอากาศคล้ายคลึงกับทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูฝนจะมีฝนตกหนักในเดือนมิถุนายน

#### 4.3 ลักษณะทางธรณีวิทยาและปฐพีวิทยา

ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย อุ้มน้ำได้น้อย

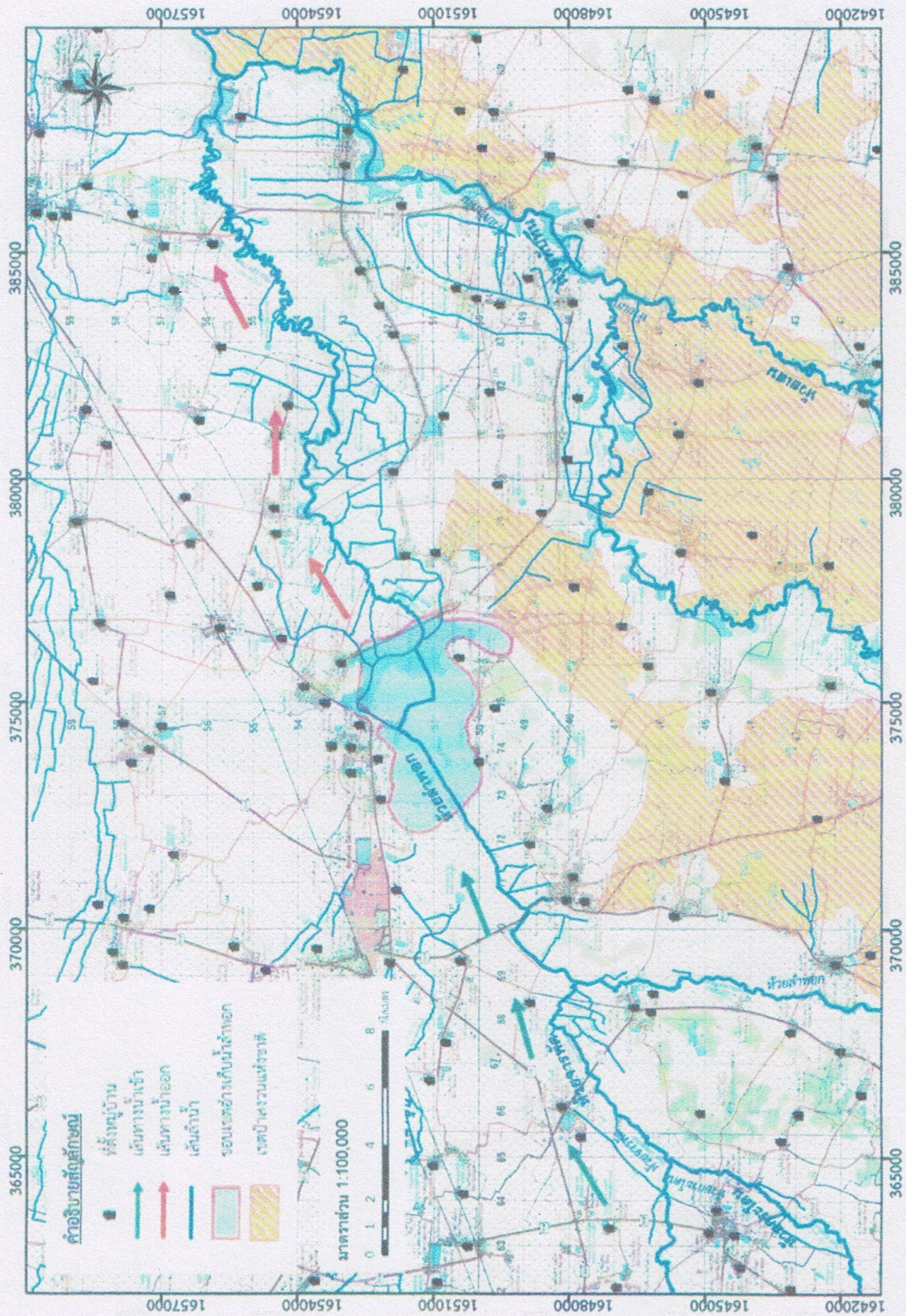
#### 4.4 ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้มีต้นไม้อยู่ห่างๆ ทั่วๆ ไปซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสะเดา มะค่า ไม้ยางและอื่นๆ เป็นต้น

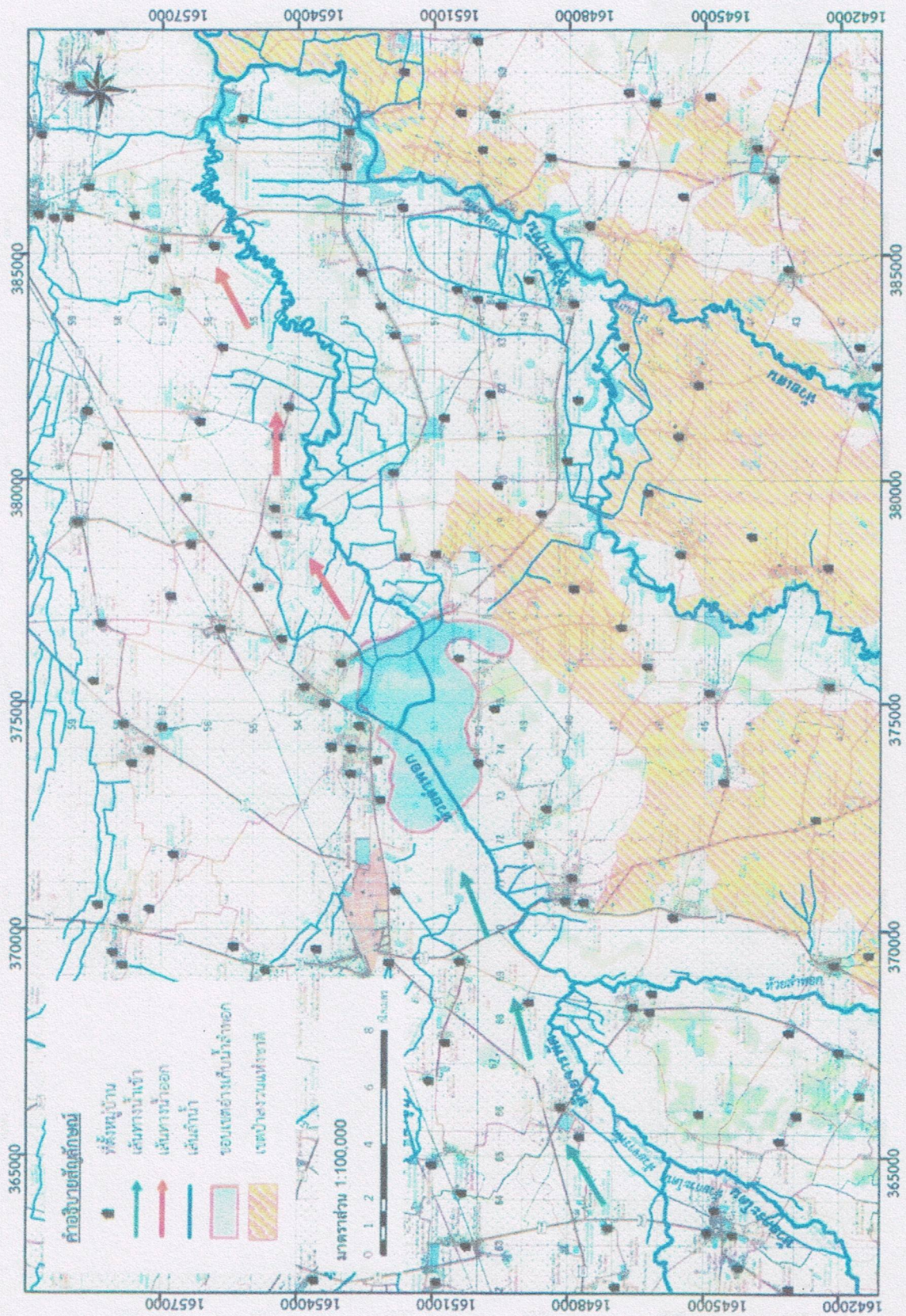
### 5. สภาพปัญหาในพื้นที่

- 1) พื้นที่ของอ่างเก็บน้ำบางส่วนมีราษฎรบุกรุกทำกิน
- 2) ช่วงฤดูแล้งมีปริมาณน้ำเหลือน้อย เนื่องจากดินร่วนปนทรายและไม่อุ้มน้ำ

6. แผนที่ 1: 50,000



## 7. แผนที่รับน้ำ

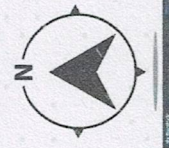
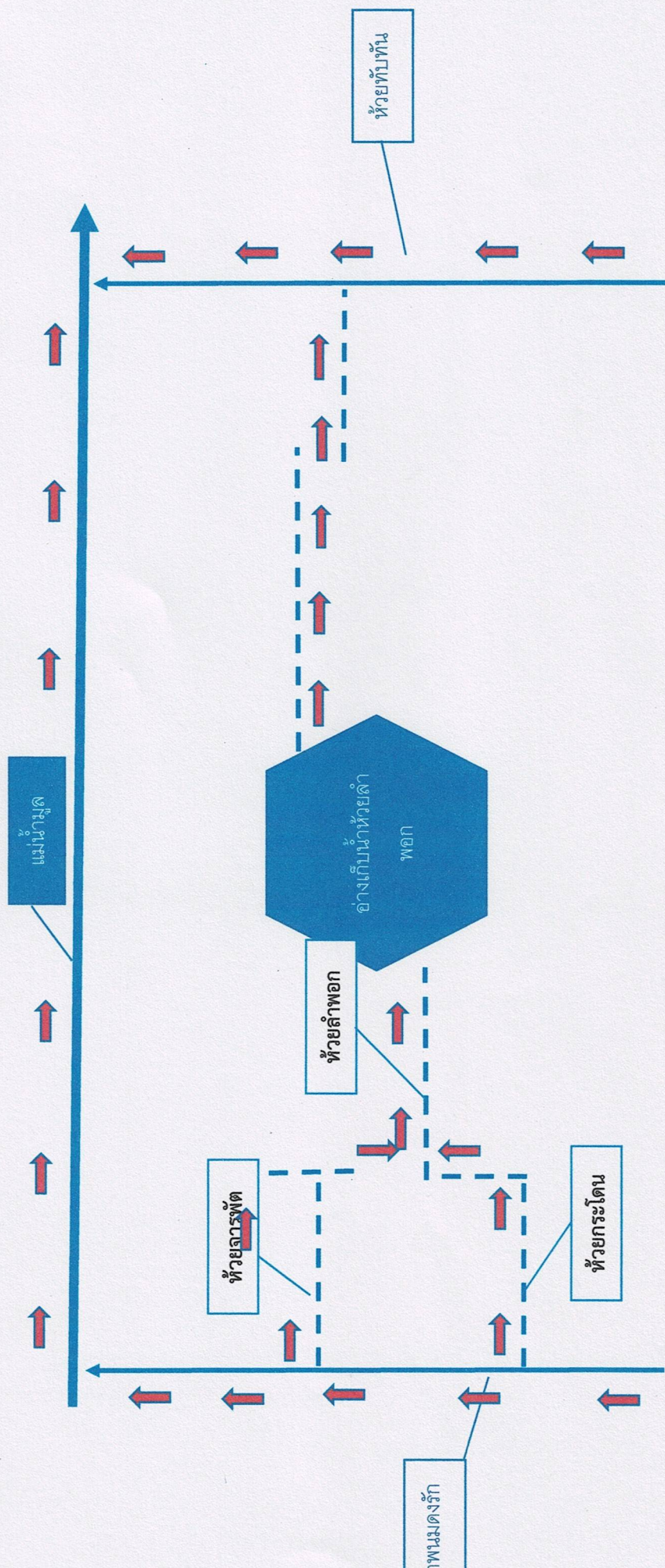


### 8. ผังน้ำ และตารางผังน้ำ

ผังน้ำมีข้อมูลดังตาราง แผนภูมิ และผังการแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

| ทิศ      | ชื่อลำน้ำสาขา            | น้ำไหลเข้า/ออก | มีต้นน้ำจาก      | น้ำไหลตลอดปี/ไม่ | ความกว้าง<br>(เมตร) | ลึก<br>(เมตร)      | สภาพปัญหาของ<br>ลำน้ำ                               |
|----------|--------------------------|----------------|------------------|------------------|---------------------|--------------------|-----------------------------------------------------|
| เหนือ    | ห้วยกำโพก                | ห้วยลำพอก      | เทือกเขาพนมดงรัก | -                | 10 - 12             | 2 - 3.5            | บางช่วงลำน้ำตื้นเขิน                                |
| ใต้      | ห้วยลำพอก                | ห้วยทับทัน     |                  | -                | 12 - 15             | 2.5 - 3.5          | -                                                   |
| ตะวันตก  | ไม่มีลำห้วย              | -              | -                | -                | -                   | -                  | -                                                   |
| ตะวันออก | ห้วยจารพัด<br>ห้วยกระโดน | ห้วยกำโพก      | เทือกเขาพนมดงรัก | ไม่              | 10 - 13<br>12 - 15  | 2 - 3.5<br>2 - 3.5 | ลำน้ำมีลักษณะตื้นเขิน และมีสิ่งกีดขวางทางน้ำบางช่วง |

### 9. แผนภูมิทางปลา



10. ภาพลงพื้นที่สำรวจข้อมูล





11. อ้างอิง

1. โครงการชลประทานสุรินทร์ สำนักชลประทานที่ 8 กรมชลประทาน 044-514066 , 0812828987
2. <http://orbotor-yang.go.th/> อบรม.ยาง
3. <http://rid.go.th/> กรมชลประทาน
4. <http://streff.dwr.go.th/> กรมทรัพยากรน้ำ
5. [พื้นที่ชุ่มน้ำ \(Wetlands For Thai\) กรมทรัพยากรน้ำ \(dwr.go.th\)](#)